

Dekarbonizacijos „pyrago“ dalybos – kam teks didžiausia dalis?

Paulius Koverovas

2012 m. balandžio 5 d.
Novotel

www.sorainen.com

Kas mes esame?

- Pirmaujanti visiškai integruota regioninė advokatų kontora, teikianti verslo teisės paslaugas Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje
- Pradėjusi veiklą 1995 m., šiandien SORAINEN apima daugiau nei 110 teisininkų
- Pirmoji advokatų kontora Baltijos šalyse ir Baltarusijoje, kurios kokybės valdymo sistema sertifikuota pagal ISO 9001 kokybės standartą
- Konsultavome daugiau nei 7 500 vietas ir tarptautinių klientų apie 35 000 bylų

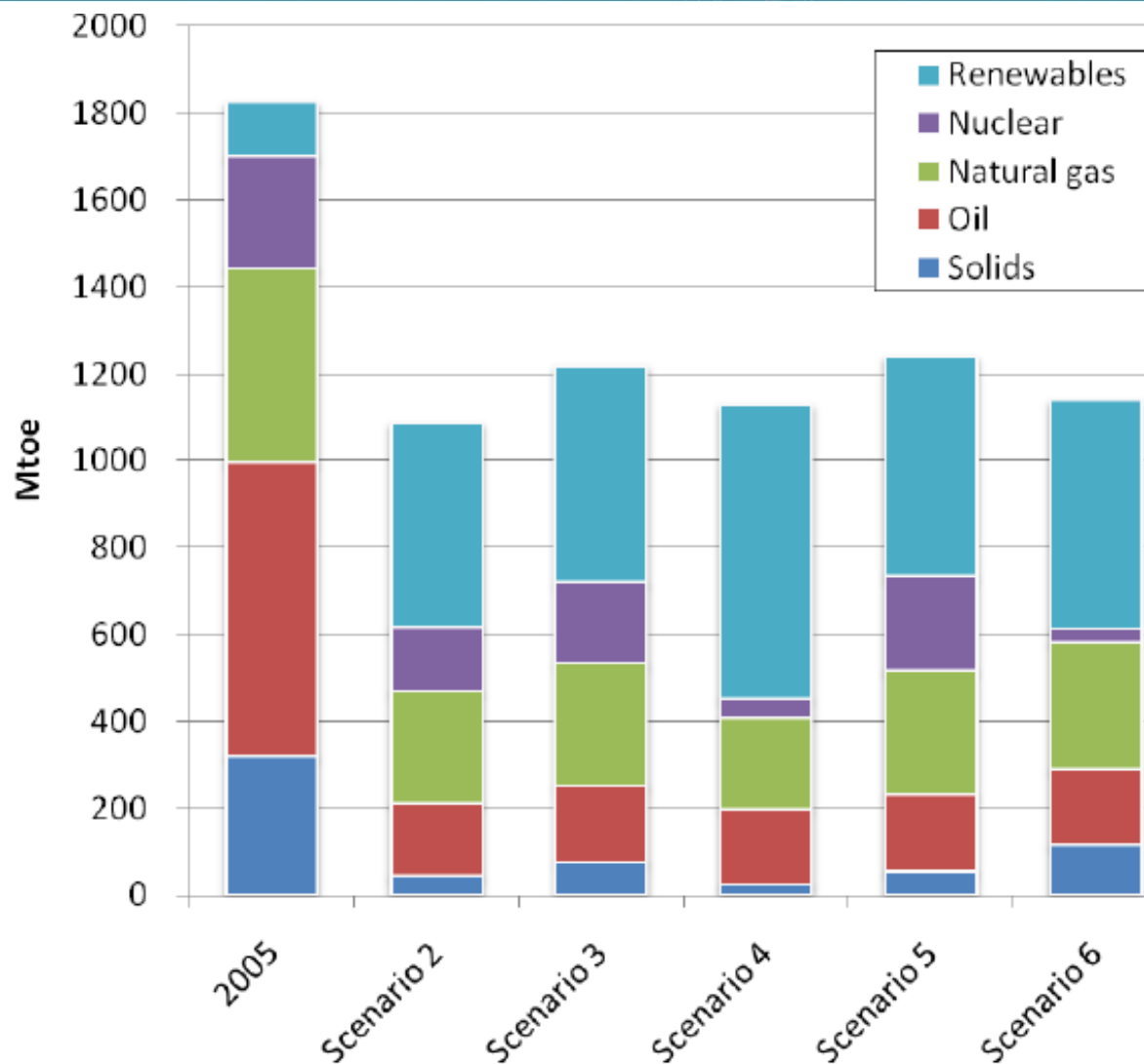

- Tikslai
- Įgyvendinimo būdai
- Ar ES pajėgi išspręsti ŠESD problemą?
- Branduolinė energetika vs. atsinaujinančią?
- Energetikos veiksmų plano sąveika su kitais aplinkosaugos reikalavimais
- Alternatyvios priemonės
- Mokslinių tyrimų plėtra
- Apibendrinimas

Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.

- Iki 2050 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas iki 80-95%
- Energijos sunaudojimo ir energijos nuostolių mažinimas
- Energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas
- Energetinis stabilumas

EK 6 dekarbonizacijos „pyrago“ dalybų scenarijai

Kaip galime planą įgyvendinti šiandien? Ar ES politika efektyvi?

- ES dekarbonizacijos plano įgyvendinimas reikalaus didelių investicijų į energijos infrastruktūrą:
 - Reikės įrengti 5000 km² saulės baterijų
 - Pastatyti apie 2000-4000 naujų vėjo jėgainių kiekvienais metais
 - Įrengti naujas elektros energijos perdavimo linijas
 - Sukurti ir įdiegti efektyvias CO₂ saugyklas
- Bet:
 - ES išmeta tik 10 % pasaulinio ŠESD kiekio
 - Transporte išmetamo ŠESD kiekis nuo 1990 m. išaugo 30 %
 - Dėl gamybos apimčių didėjimo žemės ūkyje 2050 m. išmetamo ŠESD kieki bus 3 kartus didesnis ir sudarys trečdalį ES kiekio.

Branduolinė energetika ar atsinaujinanti energetika

- Lyginant dabartines technologijas branduolinės energijos kaina yra bent 25% mažesnė nei vėjo ir 70% mažesnė nei saulės energijos
- Kuras sudaro iki 7 procentų atominės elektrinės elektros savikainos
- Dujas deginančiose elektrinėse, kurių statyba pigiausia ir kurio mažiausiai iš šiluminių elektrinių teršia aplinką, kuras sudaro 70 procentų savikainos
- Visa branduolinė grandis – nuo urano išgavimo iki atliekų saugojimo bei atominės elektrinės statybos, išskiria vos 3 g CO₂ vienai KWh pagamintos elektros energijos

Ir visa tai yra veikianti technologija. Ar turime efektyvią alternatyvą?

Ar nebus „slaptai“ atgaivinta branduolinė energetika

- Ar viskas yra gerai:
 - Eurobarometer (2008) atliktų tyrimų duomenimis 55 proc. ES piliečių pasisako prieš atominę energetiką
 - Statybos reikalauja didelių investicijų
 - Po Fukušimos avarijos tapo sunkiau pritraukti privačius investuotojus
 - Radioaktyvių atliekų saugojimas, pavojus sveikatai
 - Tragiški avarijų padariniai
- Gyvensime kartu ar kovosime už vietą po saule?
 - Atsinaujinančios energetikos skatinimas – realu ar deklaratyvu?
 - Efektyvių technologijų užuomazgos?
 - O gal laimės trečias?

- Deklaracija - 50 mlrd. EUR moksliniams tyrimams.
- Finansavimo šaltinis - <...valstybės narės turėtų pasinaudoti finansavimo galimybėmis, susijusiomis ...> ???
- Šiandien neturime efektyvios technologijos, o ar turėsime?
- Konkrečios iniciatyvos?

- EK planas – žalia šviesa atsinaujinantiems energijos ištekliams, raudona – iškastiniam kurui
- O kokia šviesa dujoms? Geltona ar daugiau žalia?
- Branduolinei energetikai – papildoma sekcija, jei laisva, važiuoju.
- Skalūninių dujų panaudojimo perspektyvos?
- Kita infrastruktūra – SGDT, dujų saugykla.

- Ar turime aiškią AEI koncepciją?
- Ar verslas jaučiasi saugiai investuodamas į AEI?
- AEI efektyvumo problema (pvz., Saulės energija negali būti generuojama naktį, o vėjo energija negali būti panaudota esant blogam vėjingumui)
- AEI – „madinga“ politika vs. ekonominės prielaidos
- Valstybės pagalbos schemų peripetijos

- Biokuro ir biodegalų problematika:
 - energetinių augalų auginimas sukelia itin stiprią dirvos eroziją
 - 1 litrui biodyzelino pagaminti - 1 t vandens
 - Energetinių augalų auginimas ir įtaka CO₂ žemės ūkyje
 - Naujos kartos biodegalai?
 - Naujos konstrukcijos transporto priemonės?

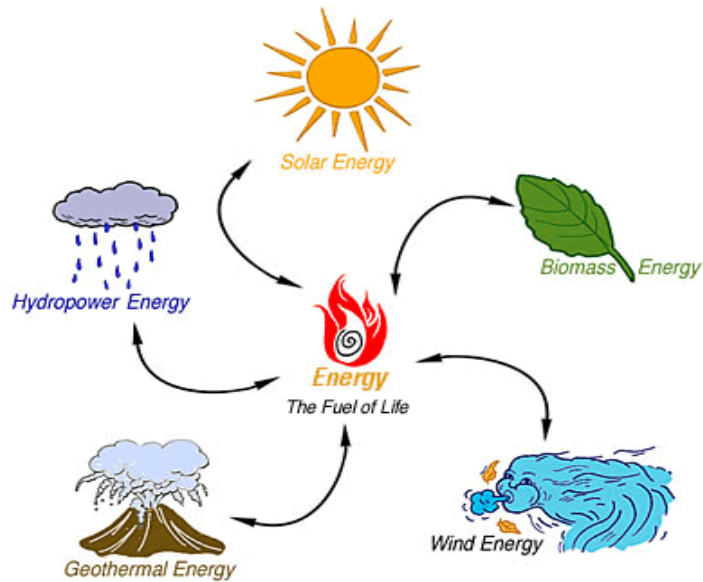
Eklektiški veiksmai ar strateginis požiūris? Statome biuro katilines, patenkiname šilumos poreikį ir pjauname šaką efektyviai kogeneracijai iš biokuro?

- EK planas iki 2050 m. gali būti įgyvendintas tik esant technologinei pažangai, kuri dar nėra pakankama tikslams įgyvendinti
- Nors planas yra orientuotas į AEI plėtrą bei branduolinės energetikos atsisakymą, ar nebus taip, kad turėsime pasiduoti neišvengiamybei plėtoti branduolinę energetiką?
- O kaip tai įtakos vartotojus ir pačią energetikos sistemą?
- „Sektoriniai“ veiksmy planai – darni plėtra ar „paklodės tampymas“?
- Lietuvos verslas – galimybės ar plaukimas pasroviui?
- Efektyvi skatinimo priemonių sistema – renovacija, AEI. O ką mes padarėme?

Tik valdžios institucijų ir rinkos dalyvių viena linkme nukreiptos pastangos leistų įgyvendinti dekarbonizacijos tikslus ir nesukurti problemų, kurioms apibūdinti „elektrikams“ visada užtenka vienos iš dviejų frazių:

- Nėra kontakto ten, kur jis turėtų būti, arba
- Kontaktas yra ten, kur jo neturėtų būti

Kokį pyragą valgysim?

Ačiū!

Paulius Koverovas

Advokatas, *Lietuvos verslo konfederacijos Aplinkos ir energetikos komisijos pirmininkas*

tel. +370 52 649 326

mob. +370 69 889 100

paulius.koverovas@sorainen.com

Lietuva

Jogailos 4

LT-01116 Vilnius

tel. +370 52 685 040

faks. +370 52 685 041

lithuania@sorainen.com

Estija

Pärnu mnt 15

10141 Talinas

tel. +372 6 400 900

faks. +372 6 400 901

estonia@sorainen.com

Latvija

Kr. Valdemāra iela 21

LV-1010 Ryga

tel. +371 67 365 000

faks. +371 67 365 001

latvia@sorainen.com

Baltarusija

ul Nemiga 40

220004 Minskas

tel. +375 17 306 2102

faks. +375 17 306 2079

belarus@sorainen.com